II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Ιουλίου 1996

σχετικά με κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Compañia Española de Tubos por Extrusión SA, η οποία είναι εγκατεστημένη στο Llodio (Álava)

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(97/21/ΕΚΑΧ, ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, και ιδίως το άρθρο 4 στοιχείο γ),

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

την απόφαση αριθ. 3855/91/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1991, που θεσπίζει κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα [1], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 4,

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 και το άρθρο 6 παράγραφος 4 της προαναφερθείσας απόφασης και αφού έλαβε υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I

Η Compañia Española de Tubos por Extrusión SA (στο εξής αποκαλούμενη Tubacex) είναι μια ιδιωτική επιχείρηση εγκατεστημένη στο Llodio (Álava) η οποία κατασκευάζει χαλύβδινους σωλήνες χωρίς ραφή και έχει μια θυγατρική την Acería de Álava, η οποία παράγει χάλυβα και είναι εγκατεστημένη στο Amurrio (Álava).

Τον Ιούνιο του 1992, η Tubacex, η οποία αντιμετώπισε σοβαρές οικονομικές δυσκολίες τα τελευταία χρόνια, δήλωσε προσωρινή αδυναμία εξόφλησης των οφειλών της σύμφωνα με την ισπανική νομοθεσία περί αφερεγγυότητας και ανέστειλε τις πληρωμές. Τον Οκτώβριο του 1993, αντιμετωπίστηκε η κατάσταση αυτή με μια συμφωνία μεταξύ πιστωτών η οποία προέβλεπε την έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών για την κάλυψη των οφειλών.

Στις 25 Φεβρουαρίου 1995, μετά από μια εμπεριστατωμένη και προκαταρκτική έρευνα των διαφόρων πτυχών της οικονομικής αναδιάρθρωσης της επιχείρησης και άλλων σχετικών θεμάτων, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 6 παράγραφος 4 της απόφασης αριθ. 3855/91/ΕΚΑΧ (η οποία αποκαλείται στο εξής κώδικας ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα) σχετικά με:

i) τα στοιχεία ενίσχυσης που ενδέχεται να έχει η πώληση ενός οικοπέδου στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων (άρση της κατάσχεσης στην οποία προέβη ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης και για την οποία η κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων κατέβαλε ποσό άνω των 220 εκατομμυρίων πεσετών)·

ii) τα στοιχεία ενίσχυσης που ενδέχεται να περιέχουν οι πιστωτικές συμβάσεις με το ταμείο εγγυήσεων μισθών και ημερομισθίων (Fogasa)·

iii) την οικονομική αναδιάρθρωση της Tubacex, και κυρίως τα στοιχεία ενίσχυσης που ενέχει πιθανόν η συμμετοχή του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλων δημοσίων οργανισμών στην άρση της αναστολής πληρωμών, δηλαδή η μετατροπή των οφειλών σε κεφάλαιο και η απόσβεση των υποθηκών, καθώς και η άρση της κατάσχεσης προκειμένου να δοθούν τα ακίνητα ως εγγύηση για την έκδοση των ομολογιών.

[1] ΕΕ αριθ. L 362 της 31. 12. 1991, σ. 57.

Η Επιτροπή με την από 10 Μαρτίου 1995 επιστολή της, ενημέρωσε την ισπανική κυβέρνηση για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία. Τα άλλα κράτη μέλη και τα τρίτα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώθηκαν με τη δημοσίευση της επιστολής στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*(1).

II

Στις 10 Απριλίου 1995, η ισπανική κυβέρνηση απάντησε εγγράφως στην επιστολή της Επιτροπής σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας, παρέχοντας νέα στοιχεία για να ενισχύσει τη θέση της, σύμφωνα με τα οποία καμία από τις πτυχές που ερευνήθηκαν δεν συνιστά κρατική ενίσχυση (τα επιχειρήματα της ισπανικής κυβέρνησης περιγράφονται αναλυτικά στα τμήματα III και IV της παρούσας απόφασης).

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις άλλων κρατών μελών και τρίτων ενδιαφερομένων μερών: από την Αυστρία (ένας κατασκευαστής σωλήνων), από τη Γερμανία (εθνική ένωση παραγωγών χάλυβα και το Υπουργείο Οικονομικών), από τη Γαλλία (εθνική ένωση κατασκευαστών σωλήνων) από την Ιταλία (εθνική ένωση παραγωγών χάλυβα), από την Ισπανία (εθνική ένωση παραγωγών χάλυβα) και από το Ηνωμένο Βασίλειο (ένας κατασκευαστής σωλήνων). Η βρετανική κυβέρνηση υπέβαλε επίσης παρατηρήσεις, οι οποίες όμως, επειδή δεν είχαν ληφθεί μέχρι τις 7 Δεκεμβρίου 1995, δηλαδή μέχρι την προθεσμία που είχε ορισθεί για την υποβολή τω παρατηρήσεων, δεν ελήφθησαν υπόψη.

Με εξαίρεση την ισπανική ένωση παραγωγών χάλυβα, κατά την άποψη της οποίας δεν υπάρχει κανένα στοιχείο ενίσχυσης, όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστήριξαν την πρωτοβουλία της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία. Κατά την άποψή τους, τα στοιχεία που πρόκειτο να εξεταστούν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση. Επίσης υποστήριξαν ότι στην επιχείρηση είχαν ενδεχομένως χορηγηθεί και άλλες ενισχύσεις οι οποίες δεν ενέπιπταν στις περιπτώσεις που εξετάζονταν στην παρούσα διαδικασία.

Πράγματι, οι παρατηρήσεις της αυστριακής επιχείρησης κατασκευής σωλήνων αναφέρονταν στις δραστηριότητες μιας άλλης επιχείρησης η οποία δεν είχε σχέση με την εν λόγω διαδικασία.

Το γερμανικό Υπουργείο Οικονομικών εξέφρασε επιφυλάξεις για την απόφαση του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης να μην ασκήσει τα δικαιώματά του ως προνομιούχος πιστωτής, δηλαδή να ανακαλέσει γενικώς τη συντηρητική κατάσχεση, και μάλιστα να πωλήσει ένα οικόπεδο στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων. Επίσης αμφισβήτησε την απόφαση του Fogasa να αποδεχθεί υποθηκευμένα αγαθά ως εγγύηση για τη χορήγηση δανείων. Όλα τα θέματα αυτά υποδηλώνουν, κατά την άποψή του, την ύπαρξη στοιχείων παρανόμων ενισχύσεων οι οποίες στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό.

Η γερμανική ένωση κατασκευαστών σωλήνων υποστήριξε ότι από το 1990/91, η Tubacex αύξησε σημαντικά το μερίδιό της στην αγορά της Κοινότητας, καθώς και το αντίστοιχο μερίδιό της στη γερμανική αγορά, εφαρμόζοντας τιμές χαμηλότερες του κόστους, πράγμα το οποίο κατά τη γνώμη της ήταν δυνατόν μόνον αν εισέπραττε ή αν ανέμενε να εισπράξει ενισχύσεις.

Η γαλλική ένωση κατασκευαστών σωλήνων ανέφερε ότι η χρηματοοικονομική κατάσταση της Tubacex επιδεινώθηκε από το 1990 και αναρωτήθηκε πως ήταν δυνατόν να συνεχίζει να λειτουργεί η επιχείρηση χωρίς ενισχύσεις, χωρίς τις οποίες κατά τη γνώμη της θα έπρεπε να είχε κλείσει. Κατά την άποψη της ένωσης αυτής ήταν απαραίτητο να γνωρίζει η Επιτροπή ποιοι είναι οι μέτοχοι και οι πιστωτές της επιχείρησης. Η ένωση αυτή προσέθεσε ότι η νέα θυγατρική της Tubacex, η Tubacex Tubos Inoxidables, εισέπραξε παράνομες ενισχύσεις και εξέφρασε ανησυχίες για τις πληροφορίες που συνέχιζαν να κυκλοφορούν από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σχετικά με τη χρηματοδοτική υποστήριξη που θα παρείχε ο δημόσιος τομέας σε μια ευρύτερη προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τομέα των σωλήνων χωρίς ραφή στα πλαίσια ενός νέου ομίλου, της Unión de Tubos Vascos (UTV), ο οποίος θα περιελάμβανε, εκτός από την Tubos Reunidos y Productos Tubulares, και την Tubacex.

Η ιταλική ένωση κατασκευαστών σωλήνων ανέφερε ότι η Tubacex παρουσίασε ζημίες τα τελευταία χρόνια και προσέθεσε ότι με την εφαρμογή τιμών ντάμπινγκ η επιχείρηση αύξησε σημαντικά το μερίδιό της στην ιταλική αγορά κατά το χρονικό διάστημα 1991-1993, μια τάση που συνεχίστηκε και μετά την οικονομική αναδιάρθρωση της επιχείρησης. Κατά την άποψή της, η πρακτική αυτή μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο με κρατική υποστήριξη.

Ο βρετανός παραγωγός διαμαρτυρήθηκε επίσης για τη ζημία που υπέστη λόγω του ανταγωνισμού εκ μέρους της Tubacex, η οποία ακολούθησε μια πολιτική μειωμένων τιμών υποστηριζόμενη από κρατικές ενισχύσεις. Κατά την άποψή της, η παρέμβαση του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης θα έπρεπε να θεωρηθεί ως ενίσχυση επειδή στις οφειλές του δεν εφαρμόστηκε το επιτόκιο της αγοράς, επειδή δεν άσκησε το δικαίωμά του ως προνομιούχος πιστωτής και ήρε την κατάσχεση με αποτέλεσμα να απωλέσει κάθε προοπτική είσπραξης των εν λόγω οφειλών και επίσης επειδή με την αποδοχή των μετατρέψιμων ομολογιών δεν θα μπορούσε να εισπράξει το σύνολο των οφειλών. Δήλωσε επίσης ότι η αναδιαπραγμάτευση του χρέους που πραγματοποιήθηκε στο παρελθόν καθώς και εκείνη που πραγματοποιήθηκε μετά την αναστολή πληρωμών ήταν ένδειξη κρατικής ενίσχυσης, δεδομένου ότι τα επιτόκια της αγοράς ήταν υψηλότερα από εκείνα που εφαρμόστηκαν. Κατά την άποψή της, ούτε και οι όροι κατά τους οποίους χορηγήθηκαν τα δάνεια του Fogasa ήταν εκείνοι που ίσχυαν στην αγορά.

Όσον αφορά την πώληση ενός οικοπέδου στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων, η βρετανική επιχείρηση αναρωτήθηκε πώς ήταν δυνατή η άρση της κατάσχεσης από τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης και η απόσβεση των υποθηκών από την Banco de Crédito Industrial (BCI) πριν από την πώληση, και για ποιο λόγο δεν προκηρύχθηκε ανοικτός διαγωνισμός.

Επιπλέον, η ίδια η επιχείρηση επεσήμανε ότι και άλλα μέτρα, όπως τα δάνεια κρατικών τραπεζών που εμφανίζονται στους λογαριασμούς κατά το χρονικό διάστημα 1986-1989, θα μπορούσαν να συνιστούν κρατική ενίσχυση. Συγκεκριμένα, εξέφρασε αμφιβολίες για τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η Επιτροπή κατά την προκαταρκτική της έρευνα, ότι δηλαδή δεν χορηγήθηκε καμία κρατική ενίσχυση σχετικά με άλλα εσωτερικά μέτρα αναδιάρθρωσης, καθώς και για την ευρύτερη αναδιάρθρωση του τομέα λόγω των νέων πληροφοριών που κυκλοφόρησαν από τα μέσα ενημέρωσης σύμφωνα με τις οποίες η κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων είχε αποφασίσει να χορηγήσει ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα ύψους 3 306 εκατομμυρίων πεσετών για τη στήριξη της αναδιάρθρωσης αυτής.

(1) ΕΕ αριθ. C 282 της 26. 10. 1995, σ. 3.

Η Επιτροπή, με επιστολή της της 24ης Ιανουαρίου 1996, κοινοποίησε στην ισπανική κυβέρνηση τις παρατηρήσεις αυτές.

III

Η ισπανική κυβέρνηση απάντησε εγγράφως στις 16 Φεβρουαρίου 1996 εμμένοντας στη θέση της ότι δεν χορηγήθηκαν κρατικές ενισχύσεις, δεδομένου ότι η μεταχείριση που επιφυλάχτηκε στις επιχειρήσεις Tubacex και Acería de Álava ήταν σύμφωνη με τους κανόνες που εφαρμόζονται γενικώς. Για να ενισχύσει την άποψη αυτή, η ισπανική κυβέρνηση παρέσχε πληροφορίες, ιδίως όσον αφορά τη φύση των οφειλών της Tubacex προς το δημόσιο, την ταυτότητα των προνομιούχων πιστωτών και το ρόλο του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης στη συμφωνία μεταξύ πιστωτών (συμπεριλαμβανομένων και των λόγων για τους οποίους ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης δεν έκανε χρήση των δικαιωμάτων που είχε ως προνομιούχος πιστωτής αλλά ήρε την κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων της Tubacex), το επιτόκιο που εφαρμόστηκε στις οφειλές προς τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης, την άρση των υποθηκών της BCI/BEX (Banco Exterior de España), την πώληση ενός οικοπέδου στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων, τις συμφωνίες παροχής πίστωσης με τον Fogasa και τις πραγματοποιηθείσες εξοφλήσεις (οι πληροφορίες αυτές παρουσιάζονται αναλυτικά στο τμήμα IV της παρούσας απόφασης). Επίσης, οι ισπανικές αρχές διατύπωσαν διάφορες παρατηρήσεις σχετικά με τους ισχυρισμούς των ενδιαφερομένων μερών. Αμφισβήτησαν εν γένει το μέγεθος των οικονομικών δυσχερειών της Tubacex και απέκρουσαν τον ισχυρισμό ότι η Tubacex εφάρμοσε τιμές ντάμπινγκ με την υποστήριξη του κράτους για να αυξήσει το μερίδιό της στην αγορά, υποστηρίζοντας ότι η ανάπτυξη της Tubacex στην αγορά βασίστηκε στην δυναμική εμπορική πολιτική που ακολούθησε και προσέθεσαν ότι είναι δύσκολο να συγκριθούν οι τιμές, δεδομένου ότι υπάρχουν διάφοροι τύποι και ποιότητες ανοξείδωτου χάλυβα, άλλες φθηνότερες και άλλες ακριβότερες.

Δεδομένου ότι οι πληροφορίες που δόθηκαν εξακολουθούσαν να μην καλύπτουν πλήρως ορισμένες πτυχές, η Επιτροπή ζήτησε νέες διευκρινίσεις με επιστολή που απέστειλε στις 5 Μαρτίου 1996. Η ισπανική κυβέρνηση απάντησε στο αίτημα αυτό και σε άλλα μεταγενέστερα, διαβιβάζοντας συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές που φέρουν ημερομηνία 26 Μαρτίου, 30 Μαΐου, 13 Ιουνίου και 24 Ιουνίου 1996.

IV

Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τα θέματα που εξετάσθηκαν κατά τη διαδικασία είναι τα ακόλουθα:

Η πώληση ενός οικοπέδου στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων

Κατά την έναρξη της διαδικασίας, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι από τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον τύπο η πώληση φαίνεται να ολοκληρώθηκε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, ότι δεν πραγματοποιήθηκε ανοικτή δημοπρασία, ότι το οικόπεδο ήταν βεβαρυμένο με υποθήκη της BCI και είχε κατασχεθεί από τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης ακριβώς πριν την πώληση και ότι δεν είχε καμία πληροφορία για την μετέπειτα τύχη του οικοπέδου. Εξέφρασε αμφιβολίες για την αξία του οικοπέδου και για την απόφαση του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης να προβεί σε πώληση των υπό κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων χωρίς να ασκήσει τα δικαιώματά του για να ανακτήσει τα ποσά που του οφείλοντο. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν πιθανό η τιμή της πώλησης να εμπεριέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Η ισπανική κυβέρνηση επεσήμανε στις παρατηρήσεις της ότι οι διαπραγματεύσεις για την πώληση του οικοπέδου ξεκίνησαν στις αρχές του 1993, και ότι συνεπώς η αγοροπωλησία δεν πραγματοποιήθηκε τόσο σύντομα όσο θα μπορούσε κανείς να συμπεράνει από τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον τύπο. Το οικόπεδο που πωλήθηκε (69 955 m²) ήταν τμήμα ενός μεγαλύτερου οικοπέδου στο Amurrio (από το οποίο και αποχωρίστηκε), έκτασης 243 629 m² το οποίο ανήκε στην Tubacex και το οποίο αποτελούσε αντικείμενο συντηρητικής κατάσχεσης από τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης. Το οικόπεδο ήταν επίσης βεβαρυμένο με υποθήκες ως εγγύηση των δανείων της κρατικής τράπεζας BCI.

Μετά την πώλησή του την 1η Ιουνίου 1993 το οικόπεδο δόθηκε στην Amurrioko Industrialdea μια εταιρεία που δημιουργήθηκε για την ανάπτυξη μιας βιομηχανικής περιοχής. Από το οικόπεδο αυτό έκταση 4 000 m² πωλήθηκε σε μια ιδιωτική επιχείρηση, την Hormigones Alaveses, τον Ιούλιο του 1994. Τα έργα για την πρώτη φάση ανάπτυξης του υπολοίπου οικοπέδου ξεκίνησαν τον Ιανουάριο 1995 (με την κατασκευή βιομηχανικών κτιρίων και γραφείων σε μια έκταση 3 000 m²). Τα έργα συνεχίστηκαν και το χρόνο αυτό με την κατασκευή άλλων βιομηχανικών κτιρίων, που κάλυπταν έκταση 5 400 m².

Η ισπανική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το τίμημα που καταβλήθηκε για το οικόπεδο ήταν χαμηλότερο από την τιμή της αγοράς. Παρά το ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν το διαχωρισμό του οικοπέδου προκύπτει ότι η αξία του ανήρχετο σε 70 εκατομμύρια πεσέτες, το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει μόνο την ιστορική λογιστική αξία για τους σκοπούς της καταχώρισης στο κτηματολόγιο. Διαβιβάστηκαν και άλλα αποδεικτικά στοιχεία όπου το αποτιμώμενο ποσό ήταν πολύ υψηλότερο. Το πρώτο αποδεικτικό στοιχείο αφορούσε την αποτίμηση την οποία ανέθεσε η Tubacex σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες για να προστατεύσει τα συμφέροντά της κατά τις διαπραγματεύσεις. Η αποτίμηση αυτή, η οποία φέρει ημερομηνία 24 Μαΐου 1993, δεν περιελάμβανε εκ παραδρομής ένα τμήμα του οικοπέδου από την άλλη πλευρά του δρόμου, αν και η έκταση του αποτιμωμένου οικοπέδου αντιστοιχούσε στα 69 555 m² που πωλήθηκαν στη συνέχεια την 1η Ιουλίου 1993 για 220 350 000 πεσέτες. Αργότερα, στις 9 Νοεμβρίου 1993, πραγματοποιήθηκε μια νέα αποτίμηση την οποία ανέθεσε σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες το Registro Mercantil de Álava βάσει του νόμου περί ανωνύμων εταιρειών, προκειμένου να προσδιοριστεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων που θα απεδίδοντο στη νέα εταιρεία, την Amurrioko Industrialdea. Στην περίπτωση αυτή, το οικόπεδο αποτιμήθηκε σε 260 εκατομμύρια πεσέτες.

Επίσης, οι ισπανικές αρχές διαβίβασαν αποδεικτικά στοιχεία που αφορούσαν την αποτίμηση του οικοπέδου που πραγματοποιήθηκε από το δήμο του Amurrio για οικολογικούς σκοπούς το Φεβρουάριο 1995, καθώς και την τιμή που κατέβαλε η Hormigones Alaveses τον Ιούλιο 1994 για μια έκταση 4 000 m².

Τα ποσά των διαφόρων αποτιμήσεων εμφανίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

(πεσέτες)

	Αποτίμηση	τιμή/m²
Αποτίμηση τον Μάϊο 1993	317,25 εκατομμύρια	5 000
Τιμή πώλησης τον Ιούνιο 1993	220,35 εκατομμύρια	3 168
Αποτίμηση τον Νοέμβριο 1993	260 εκατομμύρια	3 738
Αποτίμηση για φορολογικούς σκοπούς τον Φεβρουάριο 1995		4 024
Τιμή τεμαχίου έκτασης 4 000 m² που πωλήθηκε τον Ιούλιο 1994	14,4 εκατομμύρια	3 600

Όσον αφορά το γεγονός ότι δεν προκηρύχθηκε ανοικτός διαγωνισμός, η ισπανική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η συνήθης μέθοδος πώλησης σε ιδιωτικές επιχειρήσεις βασίζεται σε απευθείας ανάθεση, πράγμα που αποβαίνει σε όφελος τόσο του αγοραστή όσο και του πωλητή· συνεπώς, πρόκειται για μια έγκυρη διαδικασία η οποία πραγματοποιήθηκε με την έγκριση των συνδίκων που όρισε το δικαστήριο κατά τη διαδικασία αναστολής πληρωμών.

Σύμφωνα με την ισπανική κυβέρνηση, οι υποθήκες της BCI που είχαν εγγραφεί στο μεγαλύτερο τμήμα του οικοπέδου διεγράφησαν στις 21 Μαΐου 1993 επειδή τα αντίστοιχα δάνεια (τόσο το κεφάλαιο όσο και οι τόκοι) είχαν πλήρως εξοφληθεί. Η αποπληρωμή πραγματοποιήθηκε βαθμιαία και επί πολλά έτη πριν από την αναστολή των πληρωμών του Ιουνίου 1992, εκτός από τις τρεις τελευταίες δόσεις ενός δανείου ύψους 960 εκατομμυρίων πεσετών που χρονολογείται από το 1986, οι οποίες εξοφλήθηκαν την 1η Ιουλίου 1992, την 1η Οκτωβρίου 1992 και την 1η Ιανουαρίου 1993 (δεν είχαν υπαχθεί στη διαδικασία αναστολής πληρωμών). Στις 3 Ιουνίου 1993, ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης ήρε τη συντηρητική κατάσχεση του πωληθέντος οικοπέδου, επειδή οι απαιτήσεις του που είχαν συσσωρευθεί πριν από την αναστολή των πληρωμών εξοφλήθηκαν εν μέρει (με τη σύμφωνη γνώμη των διορισμένων από το δικαστήριο οικονομικών ελεγκτών) από το προϊόν της πώλησης, χωρίς να άρει τη συντηρητική κατάσχεση επί του μεγαλυτέρου οικοπέδου (από το οποίο είχε διαχωρισθεί το πωληθέν τεμάχιο) και επί άλλων περιουσιακών στοιχείων που κάλυπταν τις οφειλές.

Τα δάνεια του Fogasa

Κατά την έναρξη της διαδικασίας, η Επιτροπή δεν ήταν βέβαιη ότι οι όροι των δανείων που χορήγησε ο Fogasa, τον Ιούνιο του 1992 (μετά την αναστολή των πληρωμών) και το 1994 ανταποκρίνονταν στους όρους της αγοράς. Κατέληξε συνεπώς ότι οι συμφωνίες σχετικά με τις εγγυήσεις των δανείων (με τη σύσταση υποθηκών) απαιτούσαν λεπτομερέστερη εξέταση.

Η ισπανική κυβέρνηση στις παρατηρήσεις της σημειώνει ότι τα δάνεια ήταν απόλυτα σύμφωνα με τις ισχύουσες για το Fogasa κανονιστικές διατάξεις και ότι δεν περιείχαν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Ο Fogasa είναι ένας ανεξάρτητος οργανισμός που υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και χρηματοδοτείται με εισφορές των εργοδοτών. Η κυριότερη αποστολή του είναι η καταβολή στους εργαζομένους των μισθών και επιδομάτων που τους οφείλουν οι επιχειρήσεις που έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση ή αντιμετωπίζουν χρηματοοικονομικές δυσχέρειες. Ο Fogasa δεν χορηγεί δάνεια στις εν λόγω επιχειρήσεις, αλλά ικανοποιεί όλες τις νόμιμες απαιτήσεις των εργαζομένων με τα χρήματα που καταβάλλει και στη συνέχεια επανεισπράττει από τις επιχειρήσεις.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, μετά τη θέση σε εφαρμογή του μέτρου αναστολής πληρωμών, οι εργαζόμενοι των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων ζήτησαν από το Fogasa την καταβολή των οφειλουμένων μισθών. Μετά από σχετικές διαπραγματεύσεις, ο Fogasa, η Tubacex και η Aceria de Álava υπέγραψαν στις 10 Ιουλίου 1992 μια συμφωνία βάσει της οποίας ο πρώτος θα κατέβαλε στους εργαζομένους προσωρινούς μισθούς ύψους 444 327 300 πεσετών. Οι επιχειρήσεις ανέλαβαν την υποχρέωση να επιστρέψουν το ποσό αυτό πλέον τους τόκους που ανήρχοντο σε 211 641 186 πεσέτες. Η διάρκεια εξόφλησης του δανείου ορίσθηκε σε 8 έτη με επιτόκιο 10 % ετησίως, καταβαλλόμενο σε εξαμηνιαίες δόσεις ύψους 40 998 011 πεσετών. Στη συνέχεια, στις 8 Φεβρουαρίου 1993 μετά την πληρωμή των εργαζομένων, υπεγράφη μια αναθεωρημένη συμφωνία πίστωσης, σύμφωνα με την οποία το συνολικό οφειλόμενο ποσό ανήρχετο τελικά σε 376 194 837 πεσέτες ως κεφάλαιο, πλέον τόκων ύψους 183 473 133 πεσετών, το οποίο θα εξοφλείτο σε 16 εξαμηνιαίες δόσεις με επιτόκιο 9 % από την 1η Αυγούστου 1993· τα καταβαλλόμενα ποσά (συμπεριλαμβανομένων των τόκων) κυμαίνονταν μεταξύ 33 εκατομμυρίων πεσετών στην αρχή και 37 εκατομμυρίων πεσετών στο τέλος της προθεσμίας πληρωμής (επειδή μειώνονταν προοδευτικά οι τόκοι).

Στις 10 Μαρτίου 1994, στα πλαίσια ενός κοινωνικού προγράμματος υπέρ των εργαζομένων, υπεγράφη μια νέα συμφωνία για τη χορήγηση πίστωσης που κάλυπτε κεφάλαιο ύψους 465 727 750 πεσετών και τόκους ύψους 197 580 900 πεσετών. Η διάρκεια εξόφλησης ορίστηκε σε 8 έτη με επιτόκιο 9 % ετησίως, από τις 30 Δεκεμβρίου 1994. Η καταβολή των τόκων προβλέπετο να πραγματοποιηθεί τα τελευταία τρία χρόνια, ενώ η εξόφληση του 71 % του κεφαλαίου θα ξεκινούσε από τις 30 Δεκεμβρίου 1998. Όπως δήλωσαν οι ισπανικές αρχές μετά την υπογραφή της δεύτερης αυτής συμφωνίας, η επιχείρηση κατέβαλε αμέσως ποσό 4 194 839 πεσετών που αντιστοιχούσε στην πρώτη συμφωνία, καθώς και σε ορισμένες σχετικές με αυτή συμφωνίες σύστασης υποθήκης (βλέπε παρακάτω).

Στις 3 Οκτωβρίου 1994, υπεγράφη μια νέα αναθεωρημένη συμφωνία πίστωσης, βάσει της οποίας το οριστικό οφειλόμενο ποσό αντιστοιχούσε σε κεφάλαιο ύψους 496 491 521 πεσετών και τόκους ύψους 205 335 378 πεσετών, το οποίο θα ήταν εξοφλητέο σε διάστημα 8 ετών, με έναρξη την 30ή Δεκεμβρίου 1994. Η καταβολή των τόκων θα άρχιζε τα τελευταία τρία χρόνια, ενώ το 70 % του κεφαλαίου θα άρχιζε να εξοφλείται από τις 30 Δεκεμβρίου 1998.

Για την πρώτη σύμβαση πίστωσης δόθηκε αρχικά ως εγγύηση μια υποθήκη που φέρει ημερομηνία 5 Αυγούστου 1992 επί ενός οικοπέδου της Tubacex έκτασης 56 627,64 m², στο Llodio, το οποίο ήταν ήδη βεβαρυμένο με υποθήκη υπέρ της BCI και επί του οποίου είχε επιβληθεί συντηρητική κατάσχεση από τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης. Αργότερα, το οικόπεδο αυτό ελευθερώθηκε από τα βάρη αυτά και στις 16 Φεβρουαρίου 1994 ενεγράφη αντ' αυτού υποθήκη επί οικοπέδου ιδιοκτησίας της Tubacex Taylor Accesorios SA (TTA), η αξία του οποίου εκτιμήθηκε από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες σε 800 εκατομμύρια πεσέτες, και από ένα οικόπεδο της Aceria de Álava αξίας 310 εκατομμυρίων πεσετών. Κατά την άποψη των ισπανικών αρχών η αξία των δύο οικοπέδων (1 110 εκατομμύρια πεσέτες) υπερέβαινε κατά πολύ το ύψος των ενυποθήκων δανείων.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται συνοπτικά οι διάφορες συμβάσεις πίστωσης με τους αντίστοιχους όρους τους:

Ημερομηνία συμφωνίας	Κεφάλαιο σε πεσέτες	Τόκοι σε πεσέτες	Επιτόκιο (%)	Άλλοι όροι
1η συμφωνία				
10 Ιουλίου 1992	444 327 300	211 641 186	10	Ισόποσες δόσεις ύψους 40 998 011 πεσετών
8 Φεβρουαρίου 1993	376 194 873	183 473 133	9	Σχεδόν ισόποσες δόσεις κυμαινόμενες μεταξύ 33 και 37 εκατομμυρίων, από την 1η Αυγούστου 1993
16 Φεβρουαρίου 1994	372 000 000	154 138 830	9	Καταργούνται οι ισόποσες δόσεις. Πρώτη πληρωμή: 30 Ιουνίου 1994. Το 79 % του κεφαλαίου πλέον των τόκων θα αρχίσει να εξοφλείται από τις 30 Ιουνίου 1999
2η συμφωνία				
10 Μαρτίου 1994	465 727 750	197 580 900	9	Πρώτη καταβολή: 30 Δεκεμβρίου 1994. Δεν καταβάλλονται τόκοι μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου 1999. Το 71 % του κεφαλαίου θα αρχίσει να εξοφλείται από τις 31 Δεκεμβρίου 1998.
3 Οκτωβρίου 1994	469 491 521	205 335 378		Δεν υπάρχουν ουσιαστικές μεταβολές.

Οι ισπανικές αρχές ισχυρίζονται ότι ο Fogasa χορήγησε τα δάνεια σύμφωνα με το βασιλικό διάταγμα αριθ. 505/85, της 6ης Μαρτίου 1985, και μια υπουργική απόφαση, της 20ής Αυγούστου 1995, με την οποία θεσπίζονται αναλυτικοί κανόνες για την εφαρμογή του άρθρου 32 του βασιλικού διατάγματος που επιτρέπει στο Fogasa να συνάπτει συμφωνίες για την εξόφληση των κεφαλαίων που καταβλήθηκαν στους εργαζομένους.

Σύμφωνα με την ερμηνεία που δίδει η Επιτροπή στις συμβάσεις αυτές, ο Fogasa έχει απόλυτη ελευθερία να παρατείνει την προθεσμία ή να επιτρέψει την τμηματική εξόφληση του δανείου εντός 8 ετών με περίοδο χάριτος η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 6 μήνες. Επί των ποσών η εξόφληση των οποίων παρατείνεται, υπολογίζονται τόκοι με το επιτόκιο που προβλέπεται από το νόμο.

Το ποσοστό του νομίμου επιτοκίου κατά το χρόνο κατά τον οποίο συνήφθησαν οι πρώτες συμβάσεις, το 1992 και το 1994, ήταν 9 %, δηλαδή το ποσοστό το οποίο τελικά εφαρμόστηκε. Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, οι επιχειρήσεις διατήρησαν τις προθεσμίες εξόφλησης που προέβλεπαν και οι δύο τελικές συμβάσεις πίστωσης, χωρίς όμως να διαβιβάσουν πληροφορίες για την αποπληρωμή των οφειλών που συσσωρεύθηκαν βάσει προγενεστέρων συμβάσεων.

Άρση του μέτρου αναστολής πληρωμών

Όταν η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία, είχε την άποψη ότι η συμμετοχή πιστωτών του δημοσίου τομέα στην άρση του μέτρου αναστολής πληρωμών θα μπορούσε να ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, και συγκεκριμένα λόγω της απόφασης του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης να παραιτηθεί από τα δικαιώματα που είχε ως προνομιούχος πιστωτής, του τρόπου με τον οποίο ρύθμισε την είσπραξη των απαιτήσεών του και του ρόλου που έπαιξε (από κοινού με την κρατική τράπεζα BCI) στο θέμα της άρσης της συντηρητικής κατάσχεσης και της εξάλειψης των υποθηκών επί των περιουσιακών στοιχείων που είχαν παρασχεθεί ως εγγύηση για την έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών, κυρίως αν ληφθεί υπόψη ότι τα χρέη προς τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης που δημιουργήθηκαν πριν από την αναστολή των πληρωμών, προήλθαν από την Tubacex, με αποτέλεσμα να προβεί ο εν λόγω οργανισμός σε νέα συντηρητική κατάσχεση (την οποία στη συνέχεια ήρε) και να συναφθεί μια νέα συμφωνία αναδιάρθρωσης των νέων οφειλών.

Η ισπανική κυβέρνηση διαβίβασε πληροφορίες που πιστοποιούν ότι, βάσει του οριστικού καταλόγου πιστωτών που συνέταξαν οι διορισμένοι από το δικαστήριο οικονομικοί ελεγκτές τον Απρίλιο του 1993, το συνολικό χρέος της Tubacex ανήρχετο σε 16 932 977 026 πεσέτες, ενώ το χρέος

της Aceria de Álava ανήρχετο σε 3 501 435 639 πεσέτες. Οι οφειλές προς τους προνομιούχους πιστωτές ανήρχοντο σε 2 107 068 319 πεσέτες και 1 065 845 399 πεσέτες αντιστοίχως· περίπου 2 115 000 πεσέτες (ή περίπου 12,5 % του συνόλου των απαιτήσεων) οφείλονταν σε δημόσιους οργανισμούς, από τους οποίους ο μεγαλύτερος πιστωτής ήταν ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης. Οι οφειλές έναντι αυτού του τελευταίου ανήρχοντο σε 1 017 877 003 πεσέτες από την Tubacex και 129 521 620 πεσέτες από την Aceria de Álava.

Οι ισπανικές αρχές υποστηρίζουν ότι ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης εφήρμοσε στις εν λόγω οφειλές και σε όλες τις περιπτώσεις, το νόμιμο επιτόκιο πλέον των τόκων υπερημερίας σύμφωνα με όσα προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις.

Στις οφειλές προς τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης περιελαμβάνοντο οφειλές του παρελθόντος (πριν από το 1991) επί των οποίων είχαν υπολογισθεί απλοί τόκοι και τόκοι υπερημερίας, οφειλές του 1991 (επί των οποίων εφαρμόστηκαν συγκεκριμένες επιβαρύνσεις) και οφειλές του 1992 τη στιγμή της αναστολής πληρωμών. Η κατάσταση αυτή παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

(πεσέτες)

	Tubacex	Acería de Álava
Οφειλές η εξόφληση των οποίων παρατάθηκε		
Κεφάλαιο	165 689 700	
Τόκοι	88 748 398	
Επιβαρύνσεις	50 967 073	
Οφειλή 1991		
Κεφάλαιο	350 203 353	
Επιβαρύνσεις	58 709 151	
Οφειλές μέχρι τον Μάιο 1992		
Κεφάλαιο	303 559 328	94 376 303
Τόκοι		15 229 747
Επιβαρύνσεις		19 915 570
Σύνολο	1 017 877 003	129 521 620

Ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης συνυπέγραψε τη συμφωνία των πιστωτών στις 30 Σεπτεμβρίου 1993, αφού οι άλλοι πιστωτές είχαν αποδεχθεί τις σχετικές προτάσεις κατά το χρονικό διάστημα από 15 Ιουνίου μέχρι 2 Σεπτεμβρίου 1993. Όπως επισημάνθηκε κατά την έναρξη της διαδικασίας, το μεγαλύτερο μέρος των οφειλών επί των οποίων πραγματοποιήθηκε συμφωνία αφορούσε ιδιώτες πιστωτές. Μεταξύ αυτών περιελαμβάνοντο ανώνυμοι κάτοχοι ομολογιών αξίας 3 621 198 πεσετών. Οι ισπανικές αρχές διαβίβασαν στοιχεία για τους κατόχους των ομολογιών από τα οποία φαίνεται ότι τουλάχιστον το 85 % των οφειλών αφορούσε ιδιώτες πιστωτές.

Οι ισπανικές αρχές ισχυρίζονται, κατά συνέπεια, ότι ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης δεν έπαιξε σημαντικό ρόλο στη συμφωνία.

Το χρέος προς τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης καλύφθηκε με τον ακόλουθο τρόπο:

(πεσέτες)

	Tubacex	Acería de Álava
Εξόφληση με επιταγή	227 319 289	28 925 658
Μετατρέψιμες ομολογίες (εγγυημένες)	620 530 000	78 960 000
(μη εγγυημένες)	105 960 000	13 480 000
Γραμμάτια σε διαταγή	64 067 714	8 155 962
Σύνολο	1 017 877 003	129 521 620

Οι ισπανικές αρχές επεσήμαναν ότι οι ομολογίες της Tubacex πωλήθηκαν τον Ιούνιο 1994, χάρη στις οποίες ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης μπόρεσε να εισπράξει ένα μέρος των απαιτήσεών του (το εισπραχθέν ποσό ανήλθε σε 772 186 789 πεσέτες). Το υπόλοιπο ποσό, ύψους 64 067 714 πεσετών, αποφασίσθηκε να εξοφληθεί μεταξύ των ετών 2005 και του 2008 σε τέσσερις ετήσιες ισόποσες δόσεις.

Όσον αφορά το γιατί ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης προτίμησε να παραιτηθεί από τα δικαιώματα που είχε ως προνομιούχος πιστωτής, αποδεχόμενος τη συμφωνία, οι ισπανικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι:

— ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης είχε τη διακριτική ευχέρεια να συμμετάσχει σε παρόμοιες συμφωνίες (βασιλικό διάταγμα αριθ. 1517/91) και το ίδιο έπραξε σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις,

— το καθεστώς του προνομιούχου πιστωτή είναι σχετικό,

— ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης κατάληξε στο συμπέρασμα ότι για να μπορέσει να εισπράξει τα χρήματά του θα ήταν καλύτερο να συμμετάσχει στη συμφωνία παρά να ασκήσει τα δικαιώματά του, γεγονός

που θα μπορούσε να οδηγήσει τις επιχειρήσεις σε εκκαθάριση, με όλες τις κοινωνικές επιπτώσεις που μπορεί να προκαλέσει το γεγονός αυτό,

— δεν διεγράφη κανένα απολύτως μέρος της συνολικής οφειλής,

— ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης ήλπιζε να εισπράξει τα οφειλόμενα σε αυτόν ποσά (όπως και έγινε τελικά).

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διατυπώθηκαν επίσης ερωτήματα όσον αφορά την απόφαση του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης (και άλλων πιστωτών του δημοσίου τομέα όπως η BEX/BCI και ο Fogasa) να άρουν τη συντηρητική κατάσχεση και να εξαλείψουν τις υποθήκες επί των περιουσιακών στοιχείων της Tubacex, επιτρέποντας έτσι στην επιχείρηση να τα χρησιμοποιήσει ως εγγύηση για την έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών, η οποία απετέλεσε και τη βάση για την αποδοχή της συμφωνίας (με τον τρόπο αυτό δόθηκε εγγύηση για 10 000 εκατομμύρια πεσέτες από τα 11 500 εκατομμύρια που ήταν το σύνολο των ομολογιών που εκδόθηκαν).

Από την ανάλυση των στοιχείων που πραγματοποίησε η Επιτροπή, τα μέτρα συντηρητικής κατάσχεσης, οι υποθήκες και τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία έχουν ως εξής:

Οικόπεδα	Φορέας	Ημερομηνία άρσης των μέτρων συντηρητικής κατάσχεσης ή εξάλειψης της υποθήκης
243 029 m² στο Amurrio (εκτός από την Acería de Álava)	BCI	21. 5. 1993
(συμπεριλαμβανομένων 69 555 m² που πωλήθηκαν στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων)	Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης	3. 6. 1993 (τμήμα του οικοπέδου που πωλήθηκε στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων) και 18. 11. 1993 (νέα εγγραφή υποθήκης στις 25. 1. 1994 όσον αφορά τις οφειλές που προέκυψαν από τον Μάιο 1992 έως τον Μάιο 1993)
		νέα άρση των μέτρων στις 25. 3. 1994
6 270 m² στο Amurrio	Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης	18. 11. 1993
	BCI	18. 11. 1993
50 627,64 m² στο Llodio	BCI	25. 4. 1994
	Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης	18. 11. 1993 (νέα συντηρητική κατάσχεση στις 20. 12. 1993 όσον αφορά τις οφειλές που προέκυψαν από τον Μάιο 1992 έως τον Μάιο 1993· νέα άρση των μέτρων στις 24. 3. 1994)
	Fogasa	9. 3. 1994 (αντικαταστάθηκε με οικόπεδα της TTA και της Acería de Álava)
5 879,66 m² στο Llodio	BCI	25. 4. 1994
	Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης	18. 11. 1993 (νέα συντηρητική κατάσχεση τον Δεκέμβριο 1993 όσον αφορά τα χρέη που συνήφθησαν από τον Μάιο 1992 έως τον Μάιο 1993, νέα άρση των μέτρων στις 24. 3. 1994)

Στις 6 Μαΐου 1994 εκδόθηκαν οι μετατρέψιμες ομολογίες (από τις οποίες ποσό 10 000 εκατομμυρίων πεσετών ήταν εγγυημένο), μέτρο που συμπληρώθηκε στη συνέχεια με τη σύσταση υποθηκών επί του συνόλου των προαναφερθέντων περιουσιακών στοιχείων και επί ενός οικοπέδου στο Amurrio έκτασης 12 400 m², και με το δικαίωμα κατάσχεσης μετοχών στην Tubacex Comercial y Aceria de Álava (μέχρι συνολικού ποσού ύψους 3 000 εκατομμυρίων πεσετών).

Οι ισπανικές αρχές υποστήριξαν ότι η εξάλειψη των υποθηκών της BCI κατέστη δυνατή επειδή είχαν εξοφληθεί τα αντίστοιχα δάνεια (συμπεριλαμβανομένου το 1992 και το 1993 ενός δανείου ύψους 960 εκατομμυρίων πεσετών το οποίο δεν είχε υπαχθεί στη διαδικασία αναστολής πληρωμών). Όσον αφορά την άρση της συντηρητικής κατάσχεσης στην οποία προέβη ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης, οι ισπανικές αρχές δήλωσαν ότι ο εν λόγω οργανισμός ήταν υποχρεωμένος, βάσει της ρήτρας αριθ. 5 της συμφωνίας των πιστωτών, να άρει το μέτρο αυτό για τις οφειλές τις οποίες αφορούσε η συμφωνία. Επιπλέον, η συντηρητική κατάσχεση αντικαταστάθηκε ουσιαστικά από μια υποθήκη που εδόθη ως εγγύηση για την έκδοση των μετατρέψιμων ομολογιών, έτσι ώστε να εξακολουθήσουν να προστατεύονται τα συμφέροντα του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης.

Όσον αφορά το ερώτημα γιατί ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης προέβη σ' αυτές τις ενέργειες, εφόσον η Tubacex είχε συνάψει νέα χρέη μετά την αναστολή των πληρωμών, πράγμα που τον εξανάγκασε να προβεί σε νέα συντηρητική κατάσχεση (μέτρο το οποίο ήρε στη συνέχεια), οι ισπανικές

αρχές εξήγησαν ότι τα νέα αυτά μέτρα συντηρητικής κατάσχεσης επί των χρεών που δημιουργήθηκαν μετά την αναστολή των πληρωμών, αντικαταστάθηκαν με μια εγγύηση, με ημερομηνία 22 Μαρτίου 1994, επί του συνόλου των μετοχών της Tubacex Tubos Inoxidables, στην οποία μεταβιβάστηκαν όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Tubacex, που αφορούσαν την κατασκευή σωλήνων από ανοξείδωτο χάλυβα καθαρής αξίας (όπως υπολογίστηκε από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα) άνω των 2 500 εκατομμυρίων πεσετών δηλαδή πέραν του ποσού που απαιτείτο για την κάλυψη των οφειλών.

Τέλος, όσον αφορά την αναδιάρθρωση του χρέους που δημιουργήθηκε μετά την αναστολή των πληρωμών, οι ισπανικές αρχές υπεγράμμισαν ότι σύμφωνα με τη γενική νομοθεσία περί κοινωνικής ασφάλισης, η οποία θεσπίστηκε με το βασιλικό διάταγμα αριθ. 1517/91, της 11ης Οκτωβρίου 1991, ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να επιτρέψει την αναστολή της πληρωμής των δανείων και την τμηματική εξόφληση, εφαρμόζοντας το νόμιμο επιτόκιο. Στις 25 Μαρτίου 1994 και στις 12 Απριλίου 1994 συνήφθησαν συμφωνίες με την Acería de Álava και την Tubacex αντίστοιχα. Οι όροι ήταν οι ακόλουθοι:

	Κεφάλαιο σε πεσέτες	Επιτόκιο (%)	Άλλοι όροι
Acería de Álava	274 409 604	9	Εξόφληση σε 5 χρόνια με μηνιαίες και βαθμιαία αυξανόμενες δόσεις· το 51 % του κεφαλαίου θα επιστραφεί μετά τον πέμπτο χρόνο
Tubacex	1 409 957 329	9	

Η ισπανική κυβέρνηση δεν σχολίασε μόνο τα θέματα που εξετάσθηκαν κατά τη διαδικασία, αλλά απάντησε και στις παρατηρήσεις που επέβαλαν τρίτοι, ότι δηλαδή η επιχείρηση εισέπραξε και άλλες ενισχύσεις. Υπεγράμμισε ότι τα θέματα αυτά δεν ενέπιπταν στη διαδικασία και υποστήριξε ότι δεν δόθηκαν παρόμοιες ενισχύσεις. Συγκεκριμένα, οι ισπανικές αρχές επέμειναν ότι το κόστος των μέτρων αναδιάρθρωσης, όπως είναι η μείωση του προσωπικού καλύφθηκε από τους ιδίους πόρους της επιχείρησης (από την αύξηση του κεφαλαίου κατά 2 251 εκατομμύρια τον Δεκέμβριο του 1993 και από την πώληση των στοιχείων ενεργητικού). Επίσης, δήλωσε ότι αν και η κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων εξετάζει το ενδεχόμενο να χορηγήσει ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα στην Tubacex στα πλαίσια μιας ευρύτερης αναδιάρθρωσης της Tubacex, της Tubos Reunidos και της Productos Tubulares, δεν έχει λάβει ωστόσο ακόμα καμία απόφαση σχετικά με το θέμα αυτό. Τέλος, απέκρουσε τις κατηγορίες ότι η ΤΤΙ εισέπραξε παράνομες ενισχύσεις.

Η Επιτροπή, βάσει των πληροφοριών που είχε στη διάθεσή της, δέχεται ότι οι συμπληρωματικές παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από τρίτα ενδιαφερόμενα μέρη δεν εμπίπτουν στη διαδικασία και ότι αφού τα στοιχεία αυτά δεν αποδεικνύονται πλήρως, δεν υπάρχουν προς το παρόν επαρκείς λόγοι για να συνεχίσει την έρευνά της.

V

Η Επιτροπή εξέτασε αν τα διάφορα θέματα τα οποία αφορά η διαδικασία συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και σύμφωνα με τον κώδικα ενισχύσεων που χορηγούνται στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. Έχοντας υπόψη τις διαθέσιμες πληροφορίες, η εκτίμηση της Επιτροπής έχει ως εξής.

Η πώληση ενός οικοπέδου στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων

Δεδομένου ότι η εξάλειψη των υποθηκών της BCI και η άρση των μέτρων συντηρητικής κατάσχεσης από τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης έλαβαν χώρα επειδή τα αντίστοιχα χρέη εξοφλήθηκαν ή καλύφθηκαν με άλλες εγγυήσεις, και ότι η πώληση εγκρίθηκε από τους ελεγκτές (οι οποίοι εκπροσωπούσαν συγκεκριμένα τα συμφέροντα των πιστωτών), η Επιτροπή είναι διατεθειμένη να αποδεχθεί ότι από την άποψη αυτή η πώληση δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Όσον αφορά την τελική τιμή πώλησης, είναι λυπηρό ότι δεν προκηρύχθηκε ανοικτός διαγωνισμός, πράγμα το οποίο θα αποδείκνυε χωρίς αμφιβολία ότι το τίμημα που καταβλήθηκε ήταν εκείνο που ίσχυε στην αγορά. Παρά ταύτα, έχοντας υπόψη τα διάφορα έγγραφα που αποδεικνύουν ότι η αξία του οικοπέδου ήταν υψηλότερη από το καταβληθέν τίμημα, η Επιτροπή εκτιμά ότι υπάρχουν επαρκή στοιχεία που την οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η τιμή δεν ήταν ανώτερη, αλλά μάλλον χαμηλότερη από τις τιμές της αγοράς. Κατά συνέπεια, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επιχείρηση δεν απεκόμισε κανένα αδικαιολόγητο οικονομικό πλεονέκτημα και ότι το καταβληθέν τίμημα δεν περιέχει κανένα στοιχείο κρατικής ενίσχυσης.

Τα δάνεια του Fogasa

Όπως κατέστη σαφές κατά την έναρξη της διαδικασίας, δεν προβάλλεται καμία αντίρρηση για την παρέμβαση του Fogasa, δεδομένου ότι ικανοποίησε τις δίκαιες απαιτήσεις των εργαζομένων καταβάλλοντας τους μισθούς τους τους οποίους διαφορετικά δεν θα είχαν εισπράξει. Με την έννοια αυτή, οι συμφωνίες δεν περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Η παρέμβαση αυτή είναι σύμφωνη με το άρθρο 3 στοιχείο ι) της συνθήκης ΕΚ. Ωστόσο, οι δαπάνες που καλύφθηκαν εμπίπτουν στις συνήθεις δαπάνες λειτουργίας μιας επιχείρησης και πρέπει κατ' αρχήν να καλύπτονται από τους ιδίους πόρους της επιχείρησης. Οποιαδήποτε συμμετοχή του κράτους στις δαπάνες αυτές πρέπει να θεωρηθεί ως ενίσχυση, εφόσον παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα στην επιχείρηση, ανεξάρτητα από το αν οι πληρωμές πραγματοποιήθηκαν απευθείας στην επιχείρηση ή διοχετεύθηκαν στους εργαζομένους μέσω ενός κρατικού οργανισμού.

Όπως αναφέρθηκε στο τμήμα IV, το επιτόκιο που εφαρμόστηκε βάσει και των δύο συμφωνιών ήταν το νόμιμο επιτόκιο, δηλαδή 9 %. Προκειμένου να διαπιστωθεί αν το επιτόκιο αυτό είναι σύμφωνο με τους συνήθεις όρους της αγοράς, η Επιτροπή συνέκρινε το επιτόκιο αυτό — όπως σε ορισμένες παρόμοιες περιπτώσεις που αφορούσαν επίσης δάνειο του Fogasa, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην απόφαση 91/1/ΕΟΚ της Επιτροπής [1] και στην κρατική ενίσχυση αριθ. C 56/94 [2] — με το μέσο επιτόκιο που εφαρμόζουν οι ιδιωτικές τράπεζες στην Ισπανία για τα δάνεια που έχουν διάρκεια μεγαλύτερη των τριών ετών.

[1] ΕΕ αριθ. L 5 της 8. 1. 1991, σ. 18.
[2] ΕΕ αριθ. L 298 της 22. 11. 1996, σ. 14.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύει η Κεντρική Τράπεζα, το μέσο επιτόκιο που εφήρμοζαν οι ιδιωτικές τράπεζες στα δάνεια με διάρκεια μεγαλύτερη των τριών χρόνων, κατά την περίοδο που εξετάζεται ήταν το ακόλουθο: 1992: 17,28 %, 1993: 16,19 %, 1994: 12,51 %. Τα επιτόκια αυτά είναι σημαντικά υψηλότερα από εκείνα που εφαρμόστηκαν βάσει των συμβάσεων, και κυρίως της πρώτης. Οι υπόλοιποι όροι των δανείων (η προφανής αναδιάρθρωση του δανείου η οποία οφείλεται κατά πάσα πιθανότητα στην καθυστέρηση αποπληρωμής του σε σύγκριση με όσα προέβλεπε η αρχική μορφή της σύμβασης) και το γεγονός ότι και οι δύο συμβάσεις προβλέπουν ότι το μεγαλύτερο τμήμα των κεφαλαίων και των τόκων θα καταβληθεί στο τέλος της προθεσμίας εξόφλησης, προφανώς για να διευκολυνθεί η ανάκαμψη της επιχείρησης) δεν ταιριάζουν καθόλου με τους όρους των δανείων που χορηγούνται υπό τις κανονικές συνθήκες της αγοράς, κυρίως αν ληφθεί υπόψη ότι η οφειλή καλύφθηκε με μια υποθήκη επί του οικοπέδου και ότι ο Fogasa θα ήταν ο προνομιούχος πιστωτής σε περίπτωση πτώχευσης ή άλλων οικονομικών δυσχερειών.

Συνεπώς, συμπεραίνεται ότι οι συμφωνίες περιέχουν στοιχείο κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και στον κώδικα ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, και ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι παράνομη (δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 6 του κώδικα ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα αντιστοίχως). Είναι δύσκολο να προσδιοριστεί το ακριβές ύψος της παράνομης ενίσχυσης, υπολογίζεται όμως ότι είναι τουλάχιστον ίσο με το οικονομικό πλεονέκτημα που προέκυψε από το μειωμένο επιτόκιο που εφαρμόστηκε και το οποίο άρχισε να ισχύει από τη στιγμή κατά την οποία άρχισαν να χορηγούνται οι πιστώσεις.

Άρση του μέτρου αναστολής των πληρωμών

Από τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, συμπεραίνεται ότι η αναστολή των πληρωμών τον Ιούνιο 1992 και η άρση του μέτρου αυτού τον Οκτώβριο 1993 ήταν πρωτοβουλίες οι οποίες ανελήφθησαν στα πλαίσια των γενικών διατάξεων περί αφερεγγυότητας που ισχύουν στην Ισπανία. Δεν υπάρχει επίσης αμφιβολία ότι οι πιστωτές του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένου και του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης, αποτελούσαν μειοψηφία και ότι ακολούθησαν τους πιστωτές του ιδιωτικού τομέα κατά τη σύναψη της συμφωνίας, για τη μερική ρύθμιση των οφειλών με την έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών. Επίσης, αν και ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης ήταν προνομιούχος πιστωτής και δεν είχε την υποχρέωση να συμμετάσχει στη συμφωνία (η οποία συνήφθη βάση της ισχύουσας νομοθεσίας), είχε εντούτοις την ευχέρεια να παραιτηθεί των δικαιωμάτων του και να συμμετάσχει στη συμφωνία. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η απόφαση του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης δεν φαίνεται να επηρέασε την απόφαση των ιδιωτών πιστωτών να αποδεχθούν τη συμφωνία και δεν επέβαλε κανέναν όρο ούτε μείωση του ύψους των εκκρεμών οφειλών, οι οποίες, εν τω μεταξύ, εξοφλήθηκαν σχεδόν καθ' ολοκληρίαν, εν μέρει με μετρητά και εν μέρει μέσω της πώλησης των μετατρέψιμων ομολογιών.

Η άρση της συντηρητικής κατάσχεσης εκ μέρους του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης φαίνεται μάλλον να ήταν αναγκαία συνεπεία της συμμετοχής του στη συμφωνία, παρά ένα μέτρο που απέβλεπε στη διευκόλυνση της συνεργασίας. Επιπλέον, φαίνεται ότι η άρση των υποθηκών της BCI κατέστη δυνατή επειδή τα αντίστοιχα δάνεια είχαν εξοφληθεί.

Η Επιτροπή καταλήγει, συνεπώς, ότι η ενέργεια των πιστωτών του δημόσιου τομέα και συγκεκριμένα του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης ήταν σύμφωνη με τους γενικώς ισχύοντες κανόνες και με την έννοια αυτή δεν προσέφερε κανένα οικονομικό πλεονέκτημα στην Tubacex, ώστε να θεωρηθεί ότι συνιστά κρατική ενίσχυση.

Όσον αφορά το ερώτημα γιατί ο Οργανισμός Κοινωνικής Ασφάλισης ενήργησε με τον τρόπο που περιγράφεται ανωτέρω αφού είχαν συσσωρευθεί οι οφειλές μετά την αναστολή πληρωμών, οι εξηγήσεις που δόθηκαν ήταν ικανοποιητικές. Ωστόσο, η ρύθμιση των οφειλών αυτών με τη συμφωνία αναδιάρθρωσης, παρά το ότι πραγματοποιήθηκε βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, δεν φαίνεται να είναι σύμφωνη με τους όρους της αγοράς. Όπως επισημάνθηκε προηγουμένως αναφορικά με τον Fogasa, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύει η Κεντρική Τράπεζα, το μέσο επιτόκιο που εφαρμόστηκε από τις ιδιωτικές τράπεζες στα δάνεια διάρκειας μεγαλύτερης των τριών ετών κατά το χρόνο κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η αναδιάρθρωση (1994) ήταν 12,51 % ενώ το νόμιμο επιτόκιο που εφαρμόστηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν 9 %. Κατά συνέπεια, βάσει του κριτηρίου που χρησιμοποιήθηκε στην περίπτωση του Fogasa, προκύπτει ότι η αναδιάρθρωση συνιστά κρατική ενίσχυση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και στον κώδικα ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, η οποία είναι παράνομη επειδή δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή. Όπως στην περίπτωση των δανείων του Fogasa, είναι δύσκολο να υπολογισθεί το ακριβές ύψος της παράνομης ενίσχυσης, το οποίο όμως είναι τουλάχιστον ισοδύναμο με το οικονομικό πλεονέκτημα που απεκόμισε η επιχείρηση από το γεγονός ότι το επιτόκιο που εφαρμόστηκε βάσει των συμφωνιών αναδιάρθρωσης του χρέους ήταν 9 %.

VI

Μετά τη διαπίστωση ότι οι συμφωνίες πίστωσης του Fogasa και η αναδιάρθρωση του χρέους προς τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης μετά την αναστολή των πληρωμών συνιστούν παράνομες κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή πρέπει να αποφασίσει αν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

Δεδομένου ότι η Aceria de Álava είναι μια επιχείρηση η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 80 της συνθήκης ΕΚΑΧ, εφόσον παράγει προϊόντα τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος I της εν λόγω συνθήκης, οι διατάξεις της συνθήκης και ο κώδικας ενισχύσεων ως προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα έχουν εφαρμογή στα εξεταζόμενα μέτρα εφόσον αποδίδουν πλεονεκτήματα στην εν λόγω επιχείρηση.

Το άρθρο 4 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚΑΧ απαγορεύει κάθε είδους επιδοτήσεων υπό οποιαδήποτε μορφή. Ο κώδικας ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, τον οποίο θέσπισε ομόφωνα το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚΑΧ για την εξαίρεση από τη γενική απαγόρευση που προβλέπει το άρθρο 4 στοιχείο γ) της εν λόγω συνθήκης παρέχει την ευχέρεια να κηρύσσονται

συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά συγκεκριμένες μορφές ενισχύσεων· πρόκειται για ενισχύσεις που αφορούν την έρευνα και την ανάπτυξη (άρθρο 2) την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 3), το κλείσιμο εγκαταστάσεων (άρθρο 4) και τις ενισχύσεις που προβλέπονται από γενικά καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων για επενδύσεις σε συγκεκριμένες περιοχές της Κοινότητας οι οποίες δεν περιλαμβάνουν ισπανικό έδαφος (άρθρο 5). Απαγορεύονται οι ενισχύσεις λειτουργίας και εκείνες που αφορούν τη διάσωση και την αναδιάθρωση επιχειρήσεων. Ωστόσο, τα προαναφερθέντα μέτρα δεν εμπίπτουν από τις επιτρεπόμενες κατηγορίες ενισχύσεων.

Εξάλλου, τα μέτρα υπέρ της Tubacex υπόκεινται στα άρθρα 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ, επειδή αφορούν δραστηριότητες που δεν προβλέπονται από τη συνθήκη ΕΚΑΧ (κατασκευή σωλήνων χωρίς ραφή από ανοξείδωτο χάλυβα). Όπως υπογραμμίστηκε κατά την έναρξη της διαδικασίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να κοινοποιούν προηγουμένως στην Επιτροπή όλα τα καθεστώτα ενισχύσεων που αφορούν τον τομέα των σωλήνων χωρίς ραφή, σύμφωνα με την πλαισίωση ορισμένων κλάδων κατασκευής των προϊόντων σιδήρου και χάλυβα εκτός ΕΚΑΧ [1]. Στο κείμενο αυτό αναγνωρίζεται ότι η κατάσταση του ανταγωνισμού στον τομέα της σιδηρουργίας εκτός ΕΚΑΧ είναι ιδιαίτερα λεπτή και ότι υπάρχει στενή τεχνική σύνδεση της πρωτογενούς μεταποίησης του χάλυβα με τη βιομηχανία παραγωγής σιδήρου και χάλυβα, δεδομένου ότι οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε θυγατρικές χαλυβουργικών συγκροτημάτων θα μπορούσαν τελικά να αποβούν σε όφελος δραστηριοτήτων εντός του πεδίου εφαρμογής της συνθήκης ΕΚΑΧ και, με τον τρόπο αυτό, να επηρεάσουν την πολιτική της παροχής ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα ΕΚΑΧ.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ θεσπίζει την αρχή ότι οι κρατικές ενισχύσεις που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά κατά το μέτρο που επηρεάζονται μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η παρούσα συνθήκη ορίζει άλλως.

Όπως υπεγράμμισε η Επιτροπή κατά την έναρξη της διαδικασίας, στον τομέα των προϊόντων που κατασκευάζει η Tubacex υπάρχουν εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, έτσι ώστε οποιαδήποτε ενίσχυση υπέρ της επιχείρησης αυτής θα ενίσχυε την θέση της έναντι των ανταγωνιστών της, με αποτέλεσμα να επηρεάζει τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές και να νοθεύει τον ανταγωνισμό.

Έχοντας υπόψη τη φύση και τους στόχους των ενισχύσεων που εξετάζονται, οι εξαιρέσεις από το άρθρο 92 παράγραφος 1 που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου δεν εφαρμόζονται στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης προβλέπει ότι ορισμένες συγκεκριμένες κατηγορίες ενισχύσεων δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Όσον αφορά την εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α), η περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση δεν διαθέτει τα χαρακτηριστικά εκείνα που θα επέτρεπαν τη χορήγηση αυτών των ενισχύσεων και, εν πάση περιπτώσει, οι ισπανικές αρχές δεν ζήτησαν την εφαρμογή αυτής της εξαίρεσης. Επίσης, είναι ανεφάρμοστη και η εξαίρεση που προβλέπεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου, δεδομένου ότι στόχος των ενισχύσεων δεν είναι η προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή η άρση σοβαρής διαταραχής της ισπανικής οικονομίας.

Το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) προβλέπει την εξαίρεση των «ενισχύσεων που αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων», εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Η ενίσχυση προς την Tubacex θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ενίσχυση προς μια προβληματική επιχείρηση, λόγω της οικονομικής της κατάστασης κατά τη στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης και, ως εκ τούτου, θα μπορούσε να εμπίπτει στην παρούσα διάταξη.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι με τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε προβληματικές επιχειρήσεις υπάρχει κίνδυνος να μεταφερθούν τα προβλήματα της απασχόλησης και τα εργατικά προβλήματα από το ένα κράτος στο άλλο· οι εν λόγω ενισχύσεις εμποδίζουν τις δυνάμεις της αγοράς να λειτουργήσουν κανονικά, με αποτέλεσμα να παραμένουν στην αγορά μη ανταγωνιστικές επιχειρήσεις παρά το ότι δεν μπορούν να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες συνθήκες ανταγωνισμού. Οι ενισχύσεις αυτές μπορούν ταυτόχρονα να προκαλέσουν νόθευση του ανταγωνισμού και των συναλλαγών, επηρεάζοντας την πολιτική τιμών των δικαιούχων που υιοθετούν στρατηγική υποτιμολόγησης για να μπορέσουν να παραμείνουν στην αγορά.

Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή παρουσίασε μια συγκεκριμένη προσέγγιση για την αξιολόγηση των ενισχύσεων προς τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες στην όγδοή της έκθεση επί της πολιτικής του ανταγωνισμού (σημείο 227) και στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων [2]. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αυτές γραμμές, οι ενισχύσεις πρέπει να περιορίζονται στο ποσό που απαιτείται για τη διατήρηση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης έως ότου ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να καταστεί εκ νέου βιώσιμη, και να χορηγούνται στα πλαίσια ενός σοβαρού σχεδίου αναδιάρθρωσης το οποίο θα αποκαθιστά μακροπρόθεσμα τη βιωσιμότητα της επιχείρησης, και το οποίο θα περιλαμβάνει μέτρα όπως είναι η μείωση της παραγωγικής ικανότητας, ώστε να αντισταθμίζονται οι αρνητικές επιπτώσεις στους ανταγωνιστές (ιδιαίτερα σε τομείς που παρουσιάζουν υπερβάλλουσα παραγωγική ικανότητα όπως στην προκειμένη περίπτωση).

Οι ισπανικές αρχές δεν προσπάθησαν να αποδείξουν ότι τα μέτρα συνιστούν ενισχύσεις διάρθρωσης και αναδιάρθρωσης και, εν πάση περιπτώσει, δεν προσεκόμισαν αποδείξεις για την ύπαρξη ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης ή περιορισμού της παραγωγικής ικανότητας της Tubacex στην αγορά. Επιβεβαιώνεται, συνεπώς, ότι ο μοναδικός σκοπός των ενισχύσεων ήταν να επιτρέψουν στην επιχείριση να συνεχίσει τη λειτουργία της.

[1] ΕΕ αριθ. C 320 της 13. 12. 1988, σ. 3.

[2] ΕΕ αριθ. C 368 της 23. 12. 1994, σ. 12.

VII

Συμπεραίνεται, κατά συνέπεια, ότι οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην Tubacex και στη θυγατρική της Acería de Álava, με τη μορφή δανείων του Fogasa και αναδιάρθρωσης του χρέους προς τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης μετά την αναστολή των πληρωμών, είναι παράνομες, επειδή δεν κοινοποιήθηκαν εκ των προτέρων στην Επιτροπή και επειδή παραβιάζουν τους κοινοτικούς κανόνες που αφορούν τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, δεδομένου ότι:

— οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην Acería de Álava είναι ασυμβίβαστες με τους κοινοτικούς κανόνες που αφορούν τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα και, ως εκ τούτου, αντίθετες με το άρθρο 4 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚΑΧ,

— οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην Tubacex είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΚ.

Εφόσον οι ενισχύσεις είναι παράνομες και ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, πρέπει να επιστραφούν και να εξαλειφθούν οι οικονομικές τους επιδράσεις προκειμένου να επανέλθει η προτέρα κατάσταση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα μέτρα που έλαβε η Ισπανία υπέρ της Compañía Española de Tubos por Extrusion SA (Tubacex) και της Acería de Álava περιέχουν στοιχεία ενίσχυσης η οποία χορηγήθηκε παράνομα και είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΚ και της απόφασης αριθ. 3855/91/ΕΚΑΧ, κατά το μέτρο κατά το οποίο το επιτόκιο που εφαρμόστηκε ήταν χαμηλότερο από τα ισχύοντα επιτόκια της αγοράς. Προκειμένου για τα ακόλουθα μέτρα:

1. τη συμφωνία πίστωσης που υπεγράφη στις 10 Ιουλίου 1992 μεταξύ του Fondo de Garantía Salarial (Fogasa), της Tubacex και της Acería de Álava που αφορά συνολικό κεφάλαιο ύψους 444 327 300 πεσετών, όπως τροποποιήθηκε από τις συμφωνίες της 8ης Φεβρουαρίου 1993, και της 16ης Φεβρουαρίου 1994 (οι οποίες αφορούσαν κεφάλαιο 376 194 872 πεσετών και 372 εκατομμυρίων πεσετών αντίστοιχα)·

2. τη συμφωνία πίστωσης που υπεγράφη στις 10 Μαρτίου 1994 μεταξύ του Fogasa, της Tubacex και της Acería de Álava για κεφάλαιο συνολικού ύψους 465 727 750 πεσετών, όπως τροποποιήθηκε με τη συμφωνία της 3ης Οκτωβρίου 1994 για κεφάλαιο συνολικού ύψους 469 491 521 πεσετών·

3. τη συμφωνία που υπεγράφη στις 25 Μαρτίου 1994 μεταξύ του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης και της Acería de Álava για αναδιάρθρωση οφειλών ύψους 274 409 604 πεσετών·

4. τη συμφωνία που υπεγράφη στις 12 Απριλίου 1994 μεταξύ του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης και της Tubacex για αναδιάρθρωση οφειλών ύψους 1 409 957 329 πεσετών.

Άρθρο 2

Η Ισπανία θα εξαλείψει τα στοιχεία που συνιστούν κρατική ενίσχυση τα οποία εμπεριέχονται στα μέτρα που περιγράφονται στο άρθρο 1, με την ανάκληση των εν λόγω μέτρων ή την εφαρμογή του κανονικού επιτοκίου της αγοράς, από τη χρονική στιγμή κατά την οποία χορηγήθηκαν αρχικά οι πιστώσεις του Fogasa και από τη χρονική στιγμή κατά την οποία συμφωνήθηκε η αναδιάρθρωση του χρέους προς τον Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης μετά την αναστολή των πληρωμών. Το ποσό που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου της αγοράς και εκείνου που εφαρμόστηκε πραγματικά μέχρι την ημερομηνία κατάργησης της ενίσχυσης, θα επιστραφεί.

Το ποσό αυτό θα επιστραφεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από την ισπανική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων και των τόκων. Το επιτόκιο που θα εφαρμοσθεί θα είναι το κανονικό επιτόκιο της αγοράς, όπως αυτό προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, και οι τόκοι θα αρχίσουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης μέχρι την ημερομηνία της επιστροφής

Άρθρο 3

Όσον αφορά τα άλλα θέματα που εξετάσθηκαν κατά τη διαδικασία που κινήθηκε δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 6 παράγραφος 4 της απόφασης αριθ. 3855/91/ΕΚΑΧ, δηλαδή την πώληση ενός οικοπέδου στην κυβέρνηση της χώρας των Βάσκων και τη συμμετοχή δημοσίων οργανισμών (και συγκεκριμένα του Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης) στην άρση του μέτρου αναστολής πληρωμών, τα μέτρα αυτά δεν περιέχουν στοιχεία ενίσχυσης. Κατά συνέπεια θεωρείται ότι η διαδικασία έκλεισε.

Άρθρο 4

Η Ισπανία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έλαβε προκειμένου να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 30 Ιουλίου 1996.

Για την Επιτροπή

Hans VAN DEN BROEK

Μέλος της Επιτροπής